

Atak III Rzeszy na Danię i Norwegię

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Animacja](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *Dunkierka: historia największej ewakuacji podczas II wojny światowej*, tekst dostępny online: focus.pl.
- Źródło: , [w:] *Historia powszechna 1500–1648. Wybór tekstów źródłowych*, oprac. S. Cynarski, Kraków 1981, s. 85.
- Źródło: , [w:] *Historia powszechna XVI wieku. Teksty źródłowe*, oprac. Z. Boras, M. Serwański, Poznań 1978, s. 102–103.
- Źródło: *Dan w Marignano, dnia 15 września 1515 roku*, [w:] *Historia powszechna 1500–1648. Wybór tekstów źródłowych*, oprac. S. Cynarski, Kraków 1981, s. 90.
- Źródło: *Protest Franciszka I przed podpisaniem pokoju w Madrycie dnia 14 I 1526 roku*, [w:] *Historia powszechna 1500–1648. Wybór tekstów źródłowych*, oprac. S. Cynarski, Kraków 1981, s. 97.
- Źródło: Paweł Lisicki, *Luter. Ciemna strona rewolucji*, Warszawa 2017, s. 301. Wydawnictwo Fronda.

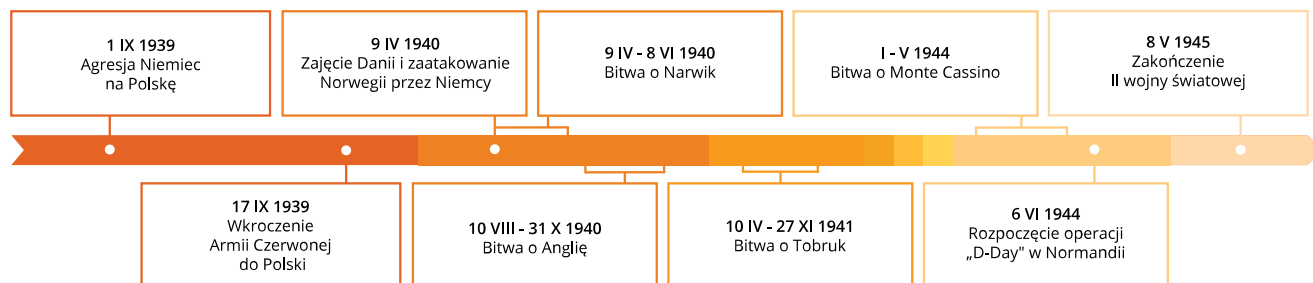

Atak III Rzeszy na Danię i Norwegię

Siła armii niemieckiej polegała na wykorzystaniu szybkości wojsk zmotoryzowanych i współpracy różnych rodzajów broni. Na zdjęciu widać niemieckie wojska pancerne podczas inwazji na Francję.

Źródło: Bundesarchiv, Bild 101I-218-0504-36 / Dieck, Wikimedia Commons, licencja: CC BY-SA 3.0.

Pierwsza zima w czasie II wojny światowej upłynęła spokojnie. Jeszcze na początku 1940 r. Niemcy odbudowywały nadwyrężone w wyniku wojny z Polską siły Wehrmachtu. Tymczasem Francuzi kontynuowali „dziwną wojnę”, wierząc w potęgę przygranicznych umocnień linii Maginota i ze spokojem oczekiwali na dalszy rozwój wydarzeń. III Rzesza wznowiła działania wojenne dopiero wiosną 1940 r. Zamiast na Francję Niemcy skierowali swoje uderzenie na kraje skandynawskie – Danię i Norwegię.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Twoje cele

- Przeanalizujesz powody, które skłoniły Hitlera do agresji na Danię i Norwegię.
- Omówisz, jaką rolę w walkach o Norwegię odegrały polskie okręty oraz żołnierze.

- Wy tłumaczysz, dlaczego mimo zdobycia Narwiku wojska koalicji antyhitlerowskiej musiały oddać te tereny III Rzeszy.

Przeczytaj

Na skandynawskich fiordach

Mapa przedstawia północną część Skandynawii. Zwróć uwagę na położenie miejscowości Kiruna i Malmberget, ważnych ośrodków wydobywania rud żelaza.

Wyjaśnij, dlaczego zarówno dla Brytyjczyków, jak i Niemców port w Narwiku miał ogromne znaczenie strategiczne.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o. na podstawie Jniemenmaa, Wikimedia Commons, licencja: CC BY-SA 3.0.

Zdobycie przez Niemcy państw skandynawskich miałoby olbrzymie znaczenie dla dalszych losów wojny. Opanowanie Danii umożliwiłoby III Rzeszy kontrolę nad ważnymi cieśninami łączącymi Morze Bałtyckie z Morzem Północnym. Z kolei niezamarzający zimą norweski port Narwik odgrywał kluczową rolę w eksporcie szwedzkiej stali, niezbędnej dla skutecznego prowadzenia działań wojennych na szeroką skalę. Brytyjska flota (**Royal Navy**) podjęła zatem starania, aby odciąć Niemców od tego strategicznego surowca i uniemożliwić im swobodny dostęp do norweskich portów. Hitler wykorzystał jednak działania Brytyjczyków jako pretekst do planowanego od dawna uderzenia na Danię i Norwację. Niemcy zaatakowały Danię i Norwację 9 kwietnia 1940 roku.

Grupa żołnierzy norweskich, którzy wzięli udział w bitwie o ważny ze względów strategicznych port Narwik. Zwróć uwagę, że żołnierze mają ze sobą sanie i narty. Wojna koalicji antyhitlerowskiej przeciwko Niemcom toczyła się w surowym i chłodnym klimacie oraz górzystym terenie. Ze względu na słabą jakość dróg przemieszczanie się ułatwiałały narty. Korzystali z nich nie tylko znakomicie obeznani ze sportami zimowymi

Norwegowie, ale także przyzwyczajeni do gór austriaccy żołnierze Wehrmachtu. Zwróć uwagę na stroje żołnierzy norweskich. Wyjaśnij, dlaczego ubrani są na białą. Źródło: Wikimedia Commons, domena publiczna.

Dania skapitulowała zaledwie po kilkunastu godzinach. Norwegowie bronili się dwa miesiące, chociaż już 9 kwietnia wojska desantowe i spadochronowe III Rzeszy opanowały Oslo oraz najważniejsze porty i lotniska w kraju. Wojska norweskie, wspierane przez armie koalicji antyhitlerowskiej – Brytyjczyków, Francuzów oraz polską Samodzielną Brygadę Strzelców Podhalańskich pod dowództwem gen. Zygmunta Szyszko-Bohusza – wycofały się na północ i tam skutecznie powstrzymywały ataki [Wehrmachtu](#). Sprzymierzonym udało się pod koniec maja 1940 r. odbić z rąk Niemców Narwik, ale niekorzystny rozwój sytuacji na zachodzie skłonił Brytyjczyków, Francuzów i Polaków do ewakuacji. Osamotniona Norwegia skapitulowała 10 czerwca 1940 r. i, podobnie jak wcześniej Dania, znalazła się pod niemiecką okupacją. Rząd Norwegii wraz z królem Haakonem VII przeniósł się do Londynu, a władzę w kraju przejął kolaborant Vidkun Quisling. Dzięki sukcesowi w Skandynawii Niemcy zyskali dogodne bazy do działań na Atlantyku przeciwko Royal Navy oraz zabezpieczyli sobie dostawy rudy żelaza. Ten sukces kosztował jednak niemiecką flotę utratę nowoczesnego ciężkiego krążownika i dziesięciu niszczycieli.

Niemieckie oddziały desantowe z krążownika Admiral Hipper w Trondheim. Dowództwu III Rzeszy zależało na szybkości operacji militarnych w Skandynawii. Dlatego kluczową rolę podczas niemieckiej inwazji na Norwegię odegrały okręty wojenne, które sprawnie transportowały żołnierzy do strategicznych portów. Widoczny na fotografii krążownik 8 kwietnia 1940 r. stoczył w okolicy 100 mil od fiordów Trondheim pojedynek z brytyjskim niszczycielem „Glowworm”, z którego wyszedł zwycięsko. Trondheim, jeden z najważniejszych ośrodków miejskich w Norwegii, padł 9 kwietnia, a już trzy dni później „Hipper” powrócił do Niemiec.

Wskaż elementy świadczące o sile ognia niemieckiego krążownika.

Źródło: Bundesarchiv, Bild 101I-757-0038N-11A / Lange, Eitel, Wikimedia Commons, licencja: CC BY-SA 3.0.

Słownik

fiord

rodzaj głębokiej zatoki, mocno wcinającej się w głąb lądu, często rozgałęzionej, z charakterystycznymi stromymi brzegami, powstałej przez zalanie żłobów i dolin polodowcowych; charakterystyczny element krajobrazu Norwegii

Luftwaffe

(niem., broń powietrzna) lotnicze siły zbrojne Niemiec powstałe w 1935 r. pod dowództwem Hermanna Göringa

RAF (Royal Air Force)

(ang., Królewskie Siły Powietrzne) siły lotnicze Wielkiej Brytanii powstałe w 1918 r.

Royal Navy

(ang., Królewska Marynarka Wojenna) marynarka wojenna Wielkiej Brytanii, najstarsza zorganizowana siła zbrojna Zjednoczonego Królestwa; od 1692 r. aż do początków II wojny światowej była największą i najpotężniejszą flotą wojenną świata

Wehrmacht

(niem., siła zbrojna) całość sił zbrojnych III Rzeszy

kolaborant

(z łac. *collaborans*, D. *collaborantis* – współpracujący, od *collaborare* – współpracować) osoba współpracująca z nieprzyjacielem albo zaborcą; kolaboracja pierwotnie dotyczyła każdej współpracy (ogólnie), a negatywne zabarwienie uzyskała w czasie II wojny światowej

Słowa kluczowe

II wojna światowa, Dunkierka, Narwik, wojna błyskawiczna, przebieg II wojny światowej

Bibliografia

P. Johnson, *Historia świata od roku 1917 do lat 90-tych*, Londyn 1992

Najnowsza historia świata, t. 1, 1945–1963, pod red. A. Patka, J. Rydla, J.J. Węca, Kraków 2000.

J. Tyszkiewicz, E. Czapiewski, *Historia powszechna. Wiek XX*, Warszawa 2010.

Animacja

Polecenie 1

Zapoznaj się z animacją przedstawiającą walki o Narwik, a następnie wykonaj kolejne polecenia.

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DiINZLH9z>

Nagranie filmowe lekcji pod tytułem *Narwik 1940 rok*.

Polecenie 2

Opisz udział żołnierzy polskich w walkach o Narwik.

Twoja odpowiedź

Polecenie 3

Wyjaśnij znaczenie zdobycia Narwiku przez siły antyhitlerowskie. Dlaczego mimo odniesionego zwycięstwa Brytyjczycy, Francuzi i Polacy musieli się wycofać z Norwegii?

Twoja odpowiedź

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Obok charakterystyk postaci historycznych wstaw imiona i nazwiska osób, których one dotyczą.

Norweski wojskowy i polityk, przywódca faszystowskiej partii Nasjonal Samling (NS), dwukrotny premier Norwegii, kolaborant III Rzeszy podczas II wojny światowej. Współodpowiedzialny za represje polityczne wobec opozycji oraz prześladowania norweskich Żydów. Po wojnie skazany na śmierć przez rozstrzelanie., Polski generał, dowódca Samodzielnej Brygady Strzelców Podhalańskich, uczestnik walk o Narwik. Polska jednostka pod jego dowództwem wykazała się walecznością i umiejętnościami operowania w trudnym terenie. Po wycofaniu się aliantów z Norwegii brał udział w walkach we Francji., Król Norwegii w czasie II wojny światowej. Zarządził zbrojny opór wobec inwazji niemieckiej. Później wraz z rządem i armią ewakuował się do Wielkiej Brytanii, nie chciał bowiem stać się zakładnikiem Niemców. Był ważnym symbolem norweskiego oporu podczas wojny.

Opis postaci	Postać
Norweski wojskowy i polityk, przywódca faszystowskiej partii Nasjonal Samling (NS), dwukrotny premier Norwegii, kolaborant III Rzeszy podczas II wojny światowej. Współodpowiedzialny za represje polityczne wobec opozycji oraz prześladowania norweskich Żydów. Po wojnie skazany na śmierć przez rozstrzelanie.	
Polski generał, dowódca Samodzielnej Brygady Strzelców Podhalańskich, uczestnik walk o Narwik. Polska jednostka pod jego dowództwem wykazała	

się walecznością i umiejętnościami operowania w trudnym terenie. Po wycofaniu się aliantów z Norwegii brał udział w walkach we Francji.	
Król Norwegii w czasie II wojny światowej. Zarządził zbrojny opór wobec inwazji niemieckiej. Później wraz z rządem i armią ewakuował się do Wielkiej Brytanii, nie chciał bowiem stać się zakładnikiem Niemców. Był ważnym symbolem norweskiego oporu podczas wojny.	

Ćwiczenie 2

Zaznacz zdania prawdziwe i fałszywe

Zdanie	Prawda	Fałsz
Atakując Norwegię, Hitler liczył na przejęcie ważnych taktycznie portów oraz eksploatację norweskich złóż żelaza.	☐	☐
Belgia, w przeciwieństwie do Danii, stawiała zdecydowany opór armii niemieckiej.	☐	☐
Polska Samodzielna Brygada Strzelców Podhalańskich wzięła aktywny udział w bitwie o Narwik.	☐	☐

Ćwiczenie 3

Opracuj legendę do poniższej mapy, wstawiając obok symboli odpowiadające im opisy.

Ćwiczenie 4

Dopasuj podpisy do ilustracji.

lic. CC BY-SA 2.0, CC BY-SA 3.0 de, domena publiczna

Źródło: Arkiv, Bundesarchiv, Nordland.

Ćwiczenie 5

Połącz podane daty z odpowiadającymi im wydarzeniami.

17 września 1939

kapitulacja Westerplatte

13 marca 1940

atak Niemiec na Danię

10 maja 1940

kapitulacja Norwegii, przejście Narwiku
przez aliantów

30 października 1939

atak ZSRS na Polskę

28 maja 1940

klęska Finlandii z ZSRS

9 kwietnia 1940

początek wojny zimowej

7 września 1939

atak Niemiec na Francję

8 czerwca 1940

koniec bitwy o Narwik

Ćwiczenie 6

Jest 9 kwietnia 1940 r., III Rzesza niespodziewanie uderza na Danię. Postaw się w roli duńskiego króla Chrystiana X. Od ciebie zależy, czy Dania podejmie walkę z wrogiem. Wymień cztery wartości, które weźmiesz pod uwagę, zanim zdecydujesz o losach kraju i poddanych. Wskaż mocne i słabe strony podjęcia walki z Niemcami. Następnie podejmij decyzję i ją uzasadnij.

Wartości:

Zalety:

Wady:

Postaw się w roli żołnierza Samodzielnej Brygady Strzelców Podhalańskich. Wraz ze swoją jednostką trafiłeś do północnej Norwegii, aby walczyć z Niemcami o strategiczny port Narwik. Napisz krótki list do rodziny. Podziel się swoimi wrażeniami z Norwegii. Jako inspirację oraz źródło informacji wykorzystaj poniższe fotografie.

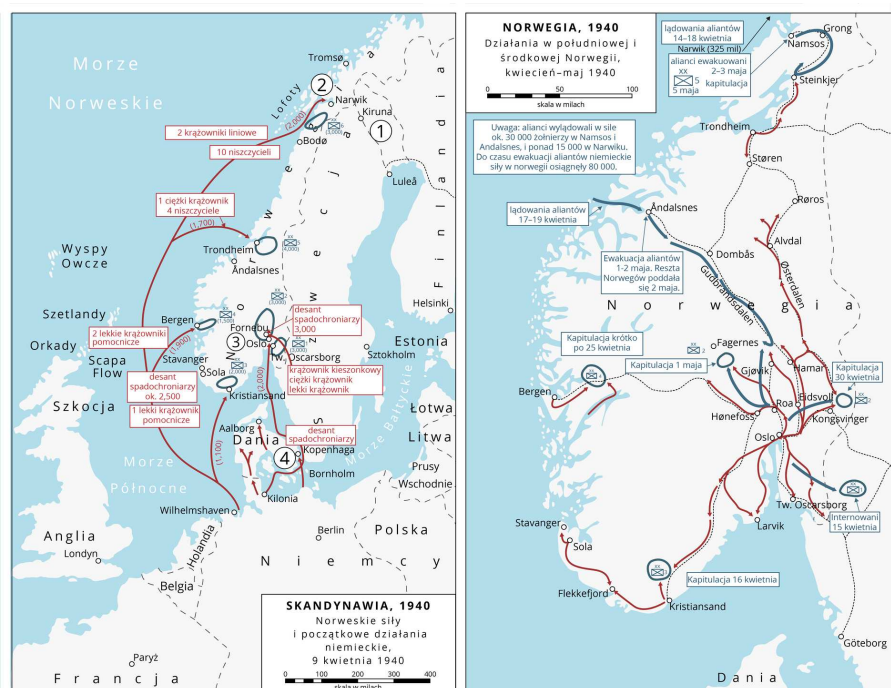

Góry w okolicach Narwiku.

Źródło: Rudi Margreiter, Wikimedia Commons, licencja: CC BY-SA 2.0.

List

Określ, w których miejscowościach doszło do opisanych w tekstach wydarzeń. Wstaw do tabeli właściwą nazwę miejscowości obok związanego z nią tekstu.

Źródło: Contentplus.sp. z o.o. na podstawie J. Tyszkiewicz, E. Czapiewski, *Historia powszechna. Wiek XX*, Warszawa 2010, s. 354, licencja: CC BY-SA 3.0.

9 kwietnia działania rozpoczął również Vidkun Quisling. Początkowo szło mu wyjątkowo nieudolnie, a zamach stanu w jego wykonaniu był bardziej komedią niż tragedią [...]. [...] Niemcy, żołnierze Wehrmachtu, byli całkowicie zaskoczeni pojawieniem się u nich człowieka, który rościł sobie prawa do bycia premierem okupowanego kraju. [...] Niewiele brakowało do jego uwięzienia przez zdziwionych Niemców. 9 kwietnia nowy premier wydał pierwszą proklamację, w której ogłosił kapitulację swego kraju.

Źródło: http://www.sww.w.szu.pl/index.php?id=kampania_norweska, Polacy uderzyli z przyczółka Ankenes. [...] Natarcie 2. baonu [batalionu] szybko utknęło w ogniu Niemców, którzy lokalnie skutecznie kontratakowali. Wprowadzenie odwodu ustabilizowało sytuację. Kontynuowano natarcie, dochodząc częścią sił do wioski Nyborg. To skomplikowało sytuację Niemców, gdyż stąd można było trzymać pod ogniem jedyną drogę odwrotu [...]. Nocą z 28 na 29 maja większość oddziałów niemieckich wycofała się z obu półwyspów w stronę granicy ze Szwecją. 29 maja bitwa [...] dobiegła końca.

Źródło: <https://www.rp.pl/artykul/305964-Norwegia-na-celowniku-Niemcow-i-aliantow.html>, Ok. godz. 4.50 do portu [...] wpłynął stawiacz min „Hansestadt Danzig” wraz z kilkoma mniejszymi okrętami. Wysadzono na ląd batalion piechoty ze 198. Dywizji. Żołnierze bez strzału opanowali cytadelę, w której mieściła się Kwatera Główna [...], i ruszyli na pałac Amalienborg – siedzibę rodziny królewskiej. Tu doszło do kolejnych starć, tym razem z Gwardią Królewską, która zatrzymała

niemiecki atak. Król Chrystian X po krótkiej naradzie z rządem i dowództwem armii, obawiając się niszczącego nalotu Luftwaffe [...] podjął decyzję o kapitulacji. Kampania [...] dobiegła końca. Trwała zaledwie kilka godzin i była wojną błyskawiczną w dosłownym znaczeniu.

Źródło: <https://www.rp.pl/artykul/305964-Norwegia-na-celowniku-Niemcow-i-aliantow.html>, Ponad 100 lat temu nikt nie zdawał sobie sprawy, że powstające miasteczko [...] wraz z kopalnią żelaza nie tylko staną się lokomotywą napędową industrializacji całej Skandynawii, ale będą miały strategiczne znaczenie tak dla Szwecji, jak i całej Europy. Niemcy [...] byli uzależnieni od szwedzkiego żelaza [...]. Latem można było transportować je do Luleå i dalej Morzem Bałtyckim [...]. Połowa niemieckich czołgów, karabinów czy samolotów była wykonana z doskonałej szwedzkiej stali z [tej miejscowości]. Szwedzi z kolei mieli systematyczne dostawy żywności, które uzupełniały własną produkcję – miejscowe rolnictwo nie było bowiem w stanie podołać zapotrzebowaniu społeczeństwa na podstawowe produkty spożywcze

Źródło: <https://przegladbaltycki.pl/3085,kiruna-jak-powstalo-szwedzkie-klondike.html>

Fragment artykułu popularnonaukowego	Nazwa miejscowości	Numer na mapie
9 kwietnia działania rozpoczęły również Vidkun Quisling. Początkowo szło mu wyjątkowo nieudolnie, a zamach stanu w jego wykonaniu był bardziej komedią niż tragedią [...]. [...] Niemcy, żołnierze Wehrmachtu, byli całkowicie zaskoczeni pojawieniem się u nich człowieka, który rościł sobie prawa do bycia premierem okupowanego kraju. [...] Niewiele brakowało do jego uwięzienia przez zdziwionych Niemców. 9 kwietnia nowy premier wydał pierwszą proklamację, w której ogłosił kapitulację swego kraju. Źródło:		

http://www.sww.w.szu.pl/index.php?id=kampania_norweska

Polacy uderzyli z przyczółka Ankenes. [...] Natarcie 2. baonu [batalionu] szybko utknęło w ogniu Niemców, którzy lokalnie skutecznie kontratakowali. Wprowadzenie odwodu ustabilizowało sytuację. Kontynuowano natarcie, dochodząc częścią sił do wioski Nyborg. To skomplikowało sytuację Niemców, gdyż stąd można było trzymać pod ogniem jedyną drogę odwrotu [...]. Nocą z 28 na 29 maja większość oddziałów niemieckich wycofała się z obu półwyspów w stronę granicy ze Szwecją. 29 maja bitwa [...] dobiegła końca.

Źródło:

<https://www.rp.pl/artykul/305964-Norwegia-na-celowniku-Niemcow-i-aliantow.html>

Ok. godz. 4.50 do portu [...] wpłynął stawiacz min „Hansestadt Danzig” wraz z kilkoma mniejszymi okrętami. Wysadzono na ląd batalion piechoty ze 198. Dywizji. Żołnierze bez strzału opanowali cytadelę, w której mieściła

się Kwaterna Główna [...],
i ruszyli na pałac
Amalienborg – siedzibę
rodziny królewskiej. Tu
doszło do kolejnych starć,
tym razem z Gwardią
Królewską, która
zatrzymała niemiecki atak.
Król Chrystian X po
krótkiej naradzie z rządem
i dowództwem armii,
obawiając się niszczącego
nalotu Luftwaffe [...] podjął decyzję
o kapitulacji. Kampania
[...] dobiegła końca.
Trwała zaledwie kilka
godzin i była wojną
błyskawiczną
w dosłownym znaczeniu.

Źródło:

<https://www.rp.pl/artykul/305964-Norwegia-na-celowniku-Niemcow-i-aliantow.html>

Ponad 100 lat temu nikt nie
zdawał sobie sprawy, że
powstające miasteczko [...] wraz z kopalnią żelaza nie
tylko staną się lokomotywą
napędową industrializacji
całej Skandynawii, ale będą
miały strategiczne znaczenie
tak dla Szwecji, jak i całej
Europy. Niemcy [...] byli
uzależnieni od szwedzkiego
żelaza [...]. Latem można było
transportować je do Luleå
i dalej Morzem Bałtyckim [...].
Połowa niemieckich czołgów,
karabinów czy samolotów
była wykonana z doskonałej

szwedzkiej stali z [tej
miejscowości]. Szwedzi
z kolei mieli systematyczne
dostawy żywności, które
uzupełniały własną
produkcję – miejscowe
rolnictwo nie było bowiem
w stanie podołać
zapotrzebowaniu
społeczeństwa na
podstawowe produkty
spożywcze

Źródło:

<https://przegladbaltycki.pl/3085,kiruna-jak-powstalo-szwedzkie-klondike.html>

Dla nauczyciela

Autor: Marcin Sawicki

Przedmiot: historia

Temat: Atak III Rzeszy na Danię i Norwęgę

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Zakres podstawowy

XLVII. II wojna światowa i jej etapy. Uczeń:

- 1) omawia współpracę hitlerowskich Niemiec i ZSRS w latach 1939–1941;
- 2) charakteryzuje etapy agresji i aneksji obu totalitarnych mocarstw;

Zakres rozszerzony

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

XLVII. II wojna światowa i jej etapy. Uczeń: spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) charakteryzuje przebieg działań wojennych na Dalekim Wschodzie i na innych frontach II wojny światowej;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- tłumaczy przyczyny agresji hitlerowskiej na Danię i Norwęgę;
- omawia przebieg działań wojennych na frontach w 1940 r.;
- wskazuje przyczyny klęski Danii i Norwegii w wojnie z państwami Osi.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;

- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych;
- analiza materiału źródłowego (porównawcza);
- dyskusja.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Przed lekcją:

1. Przygotowanie do zajęć. Nauczyciel loguje się na platformie i udostępnia uczniom e-materiał „Atak III Rzeszy na Danię i Norwegię”. Prosi uczestników zajęć o zapoznanie się z tekstem w sekcji „Przeczytaj”, a następnie rozwiązanie ćwiczeń 1 i 2 zawartych w sekcji „Sprawdź się”.
2. Nauczyciel wyznacza uczniów do przygotowania prezentacji. Nad jedną prezentacją może pracować jeden uczeń lub grupa uczniów (do trzech osób).

Tematy prezentacji:

- Przyczyny i przebieg działań wojennych w Danii i Norwegii,
- Bitwa o Narwik.

Nauczyciel informuje uczniów, by zwrócili uwagę na powiązania sytuacji na omawianych przez nich frontach z innymi frontami II wojny światowej.

Faza wstępna:

1. Nauczyciel wyświetla na tablicy uczniom temat lekcji, nawiązując do zagadnień opisanych w sekcji „Wprowadzenie”. Omawia cele lekcji.
2. Raport z przygotowań. Nauczyciel przy użyciu dostępnego w panelu użytkownika raportu weryfikuje przygotowanie uczniów do lekcji: sprawdza m.in., którzy uczestnicy zajęć zapoznali się z udostępnionym e-materiałem i kto wykonał zadane ćwiczenia.

Może wyświetlić odpowiedzi uczniów na tablicy interaktywnej. Uczniowie próbują intuicyjnie zadać pytania, na które odpowiedzą w trakcie lekcji.

Faza realizacyjna:

1. Rekapitulacja wtórna: wybrani uczniowie (lub ochotnicy) przypominają, jak wyglądała sytuacja na frontach wojennych od momentu ataku Niemiec i ZSRS na Polskę.
2. Prezentacje uczniowskie. Część właściwa lekcji zaczyna się od prezentacji efektów pracy w domu wybranych uczniów. Pozostali uczniowie zadają pytania prezentującym oraz uzupełniają informacje.
3. Praca z multimedium („Animacja”). Nauczyciel prosi, aby uczniowie podzielili się na czteroosobowe grupy i w takich zespołach pracowali z multimedium. Nawiązując do informacji przedstawionych przez uczniów i dotyczących walk o Narwik, zapowiada, że uczniowie obejrzą animację poświęconą temu wydarzeniu. Odtwarza nagranie, a następnie ustala czas na opracowanie przez uczniów odpowiedzi do polecenia 2 – uczniowie opisują udział żołnierzy polskich w walkach o Narwik.
4. Utrwalanie wiedzy i umiejętności. Nauczyciel przechodzi do sekcji „Sprawdź się”. Uczniowie w parach wykonują ćwiczenia 3, 4 i 5, po ustalonym czasie wybrana para prezentuje odpowiedzi. Nauczyciel sprawdza poprawność wykonywanych zadań wraz z uczniami.

Faza podsumowująca:

1. Uczniowie wskazują przyczyny klęsk Danii i Norwegii w starciu z Niemcami oraz opisują sytuację w Europie w połowie 1940 r.
2. Podsumowanie i ocena pracy uczniów przez nauczyciela.

Praca domowa:

1. Wykonaj ćwiczenia interaktywne nr 7 i 8. Przygotuj uzasadnienia poprawnych odpowiedzi.

Wskazówki metodyczne:

Animacja może zostać wykorzystana do przygotowania przez zainteresowanych uczniów prezentacji opisującej udział żołnierzy polskich w walkach o Norwegię.

Materiały pomocnicze:

- P. Johnson, *Historia świata od roku 1917 do lat 90-tych*, Londyn 1992.
- *Najnowsza historia świata*, t. 1, 1945–1963, pod red. A. Patka, J. Rydla, J.J. Węca, Kraków 2000.
- J. Tyszkiewicz, E. Czapiewski, *Historia powszechna. Wiek XX*, Warszawa 2010.

Spis ilustracji nieopisanych:

- Ćwiczenie 4 – Przemówienie dowódcy do grupy niemieckich pilotów bombowców Stuka; Bundesarchiv, Bild 101I-760-0165N-26 / Lange / CC BY-SA 3.0, Wikimedia Commons
- Ćwiczenie 4 – Generał Władysław Sikorski żegna Samodzielną Brygadę Strzelców Podhalańskich przed jej wyjazdem do Norwegii, 21 kwietnia 1940 r.; domena publiczna, Wikimedia Commons.
- Ćwiczenie 4 – Żołnierze niemieccy prowadzą ostrzał pozycji przeciwnika z wykorzystaniem granatnika; Bundesarchiv, Bild 146-1984-105-13A / Ehlert, Max / CC BY-SA 3.0, Wikimedia Commons.
- Ćwiczenie 4 – Grupa żołnierzy francuskich i norweskich podczas walk w Norwegii w 1940 r.; domena publiczna, Wikimedia Commons.
- Ćwiczenie 4 – Żołnierze angielscy w otoczeniu norweskich cywilów; Arkiv i Nordland from Bodø, Norway, CC BY-SA 2.0, Wikimedia Commons.
- Ćwiczenie 4 – Żołnierze brytyjscy obserwują grupę niemieckich jeńców w miasteczku w północnej Norwegii; domena publiczna, Wikimedia Commons.